

مقایسه‌ی تخمین وزن جنین با روش‌های سونوگرافی و بالینی

دکتر عصمت باروتی^۱، *دکتر پریسا عبدلی سرشکی^۲، مهندس ناصر ولایی^۳

* نویسنده‌ی مسئول: دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، sereshki2005@yahoo.com

خلاصه

سابقه و هدف: با توجه به اهمیت برآورد وزن نوزاد و عوارض شناخته شده‌ی تخمین ناصحیح آن و اختلاف نظری که در مورد روش‌های بالینی و سونوگرافی در برآورد وزن نوزاد وجود دارد، این مطالعه به منظور تعیین وزن نوزاد با روش‌های سونوگرافی و بالینی بر روی مراجعین بیمارستان بوعلی تهران طی سال ۱۳۸۲ تا ۱۳۸۳ انجام گرفت.

مواد و روش‌ها: تحقیق با طراحی مقطعی بر روی ۳۰۰ خانم باردار (بالای ۲۸ هفته‌ی حاملگی) واجد شرایط انجام گرفت. تخمین وزن به روش بالینی با استفاده از ارتفاع قله‌ی رحم و روش استاندارد اندازه‌گیری آن‌ها تعیین گردید. تخمین وزن در روش سونوگرافی نیز به وسیله‌ی متخصص مربوطه و با استفاده از اندازه‌ی دور سر، دور شکم، طول فمور و فرمول مربوطه انجام شد. نمونه‌ها پی‌گیری و پس از زایمان وزن آن‌ها به طور دقیق محاسبه شد. تخمین قابل قبول برای مقیاس‌های $\pm 10\%$ درصد وزن واقعی هنگام تولد و $\pm 200\%$ گرم وزن واقعی هنگام تولد در هر یک از روش‌ها تعیین و با استفاده از آزمون آماری کای‌دو و آزمون دقیق فیشر مورد قضاوت آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: پژوهش بر روی ۳۰۰ خانم باردار واجد شرایط در سنین $26 \pm 5/4$ سال و سن حاملگی $39/3 \pm 1/1$ هفته با شاخص توده‌ی بدنی $26 \pm 4/2$ کیلوگرم بر متر مربع انجام گرفت. میانگین وزن واقعی نوزادان هنگام تولد $3229 \pm 416/7$ گرم بوده و $3/7$ درصد آنان بالای 4000 گرم، 2 درصد کمتر از 2500 گرم و بقیه بین 2500 تا 4000 گرم وزن داشتند. در روش بالینی $74/6$ درصد و در سونوگرافی $89/3$ درصد برآوردها براساس مقیاس $\pm 10\%$ درصد وزن واقعی قابل قبول بودند ($P=0/0005$). روش‌های مذکور با مقیاس $\pm 200\%$ گرم وزن واقعی نوزاد به ترتیب $51/6$ درصد و $78/3$ درصد نتیجه‌ی قابل قبول داشتند ($P=0/0005$). تخمین وزن با سونوگرافی در نوزادان کمتر از 4000 گرم بهتر از بررسی بالینی بوده است و برعکس تخمین به روش بالینی در نوزادان بالای 4000 گرم بهتر از سونوگرافی بود ($P=0/0005$).

نتیجه‌گیری و توصیه‌ها: به نظر می‌رسد با توجه به میزان دقت سونوگرافی، بعضی از عوارض آن، هزینه و صرف وقت برای تخمین وزن جنین، بهتر است در شرایط معمولی از روش بالینی و در موارد خاص از روش سونوگرافی استفاده شود.

واژگان کلیدی: وزن هنگام تولد، روش بالینی تخمین وزن، سونوگرافی، وزن کم هنگام تولد، وزن بالای هنگام تولد (ماکروزومی)

تاریخ دریافت: ۸۴/۲/۴

تاریخ پذیرش: ۸۴/۵/۱۹

^۱ متخصص زنان و زایمان، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

^۲ دستیار زنان و زایمان، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

^۳ عضو هیأت علمی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی